

(i) Printed Pages : 7]

Roll No.

(ii) Questions : 9+9+9]

Sub. Code :

0	0	3	9
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	1
---	---	---	---

**B.A./B.Sc. (General) 1st Semester
Examination**

1127

SOCIOLOGY

Paper : Fundamental of Sociology

(In All Mediums)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 90

Note :- (i) Attempt *five* questions in all.

(ii) Question No. 1 is compulsory.

(iii) Attempt *one* question from each unit.

1. Attempt any *nine* parts in **3-5** lines :

(i) Sociology

(ii) Sociology as a science

(iii) Social contract theory

(iv) Social group

NA-16

(1)

Turn Over

(v) Ingroup and out-group

(vi) Reference group

(vii) Material culture

(viii) Cultural Lag.

(ix) Cultural Pluralism

(x) Importance of Socialization

(xi) Looking Glass Self

(xii) Formal Social Control.

9×2=18

Unit-I

2. Give the meaning and importance of Sociology. 18

3. Bring out the relationship between sociology with History and Psychology. 18

Unit-II

4. Give the meaning and characteristics of society in detail. 18

5. Discuss the characteristics of Primary Groups. Differentiate between Primary and Secondary Groups. 18

Unit-III

6. Define culture. What are its main features ? 18
7. Discuss the processes of Acculturation and Assimilation. 18

Unit-IV

8. What is Socialization ? Discuss its various stages. 18
9. Describe various agencies of Social control. 18

हिन्दी माध्यम

नोट :- (i) कुल पाँच प्रश्न कीजिए।

(ii) प्रश्न नं. 1 अनिवार्य है।

(iii) हर भाग में से एक-एक प्रश्न कीजिए।

1. निम्नलिखित में से 9 प्रश्नों का उत्तर 3-5 पंक्तियों में दीजिए :

(i) समाजशास्त्र

(ii) समाजशास्त्र : एक विज्ञान

(iii) सामाजिक संविदा सिद्धान्त

(iv) सामाजिक समूह

(v) अन्तःसमूह एवं बाह्य समूह

(vi) संदर्भ समूह

(vii) भौतिक संस्कृति

(viii) सांस्कृतिक पिछड़ापन

(ix) सांस्कृतिक बहुलवाद

(x) समाजीकरण का महत्त्व

(xi) दर्पण व्यक्तित्व

(xii) औपचारिक सामाजिक नियन्त्रण।

9×2=18

इकाई-I

2. समाजशास्त्र के अर्थ और महत्त्व पर चर्चा कीजिए।

18

3. समाजशास्त्र का इतिहास और मनोविज्ञान के सम्बन्ध का वर्णन कीजिए।

18

NA-16

(4)

इकाई-II

4. समाज के अर्थ और विशेषताओं का सविस्तार उल्लेख कीजिए। 18
5. प्राथमिक समूह की विशेषताओं पर चर्चा कीजिए। प्राथमिक समूह और द्वितीयक समूह में अन्तर बताइए। 18

इकाई-III

6. संस्कृति की परिभाषा दीजिए। इसकी मुख्य विशेषताओं की चर्चा कीजिए। 18
7. संस्कृति-संक्रमण और समायोजन की प्रक्रियाओं पर चर्चा कीजिए। 18

इकाई-IV

8. समाजीकरण क्या है ? इसके विभिन्न स्तरों की व्याख्या कीजिए। 18
9. सामाजिक नियन्त्रण की विभिन्न एजेंसियों की व्याख्या कीजिए। 18

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਧਿਅਮ

ਨੋਟ :- (i) ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ।

(ii) ਹਰ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(iii) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ : 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

1. ਨਿੱਚੇ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ 9 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ 3-5 ਪੰਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ:

(i) ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ

(ii) ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ : ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨ

(iii) ਸਮਾਜਿਕ ਵਾਦਾ ਸਿਧਾਂਤ

(iv) ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹ

(v) ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸਮੂਹ

(vi) ਸੰਦਰਭ ਸਮੂਹ

(vii) ਭੌਤਿਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ

(viii) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਪਛੜੇਵਾਂ

(ix) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਬਹੁਲਵਾਦ

(x) ਸਮਾਜੀਕਰਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

(xi) ਦਰਪਣ ਵਿਅਕਤੀਤਵ

(xii) ਰਸਮੀ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ।

$9 \times 2 = 18$

ਇਕਾਈ-I

2. ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।

18

3. ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਇਤਹਾਸ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।

18

ਇਕਾਈ-II

4. ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । 18
5. ਮੁਢਲੇ ਸਮੂਹ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । ਮੁਢਲੇ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਦੂਹਰੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦੱਸੋ । 18

ਇਕਾਈ-III

6. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ । ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । 18
7. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ- ਸੰਕਰਮਣ ਅਤੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । 18

ਇਕਾਈ-IV

8. ਸਮਾਜੀਕਰਣ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । 18
9. ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । 18